

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 19709
Tarih : 28.06.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.28/06/2022

Dersim DAĞ

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Eğitim hakkı, Birleşmiş Milletler Örgütü, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü, Avrupa Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı gibi örgütlerce kabul edilen belgelerde tanımlanmış, bildirge, sözleşme, tavsiye, karar, ilke ve benzeri nitelikte çok sayıda uluslararası ve bölgesel insan hakları belgesinde güvenceye alınmıştır. Eğitim hakkının temel bir insan hakkı olmasının yanı sıra diğer insan haklarının gerçekleşmesi için bir ön koşuldur. Eğitim hakkının sağlanması, bireylerin diğer insan haklarından yararlanmalarını ve haklarını korumalarını mümkün kılmaktadır. Bu hak aynı zamanda devlet tarafından bireye verilir çünkü eğitim toplumda var olmak için de gerekli bir araç olup devletin kanun ve sözleşmeler tarafından kendisine verilen bir yükümlülüktür.

Türkiye’de eğitim sistemi uzun süredir ciddi sorunlarla karşı karşıya bırakılırken, eğitimin temel sorunlarına yönelik çözümsüzlük politikaları da sürdürülmektedir. Eğitimde yaşanan ve yapısal hale gelen sorunlar her ne kadar görmezden gelinmeye çalışılsa da eğitim sorunu ile yaşanan ekonomik kriz iç içe geçmiştir.

Üniversite mezunu nüfusunda işsizlerin oranı 2004 yılında yüzde 12.9 iken, bu oran 2021 yılının Haziran ayında yüzde 27.2’ye yükseldi. Alanında eğitim aldıktan ataması yapılmayan mezun öğrenci sayısı 1 milyon 350 bine ulaşarak, rekor seviyeye çıkmış durumda. Bin bir zorlukla okuyan gençler, eğitim aldıkları alanda istihdam edilmemektedir. Düzenli bir şekilde artan işsizlik, gençlerin belini bükmekte, gençler toplumsal aidiyet duygusunu yitirmektedir.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kùltür, Gençlik ve Spor
Tarih: 28 Haziran 2022	Esas No: 2/4524

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
2 8 Haziran 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
2 8 Haziran 2022
No. 1040413
EBYS'ye AKTARILMIŐTIR

Gençler hem okurken hem de mezun olduktan sonra üniversiteden borçla ayrılmaktadır. Kredi ve Yurtlar Kurumu verilerine göre, 2020-2021 yılında 8 milyonda fazla öğrenci arasından, 5 buçuk milyon öğrenci üniversiteden borçlu ayrılmaktadır. Mezun olduktan sonra iş bulamayan yaklaşık 600 bin öğrencinin ise hesaplarına e-haciz uygulandı.

Öğrencilere enflasyon rakamlarının altında ezilmeyecek şekilde kredi değil burs verilmelidir. Ülkenin içinde bulunduğu çoklu krizlerden en çok etkilenen gençlerden istenen kredi borçları tamamen silinmelidir. Hali hazırda birçok sorunla boğuşan gençlerin sosyal ve gelecek kaygısı yaşamadan var olabilmeleri ve kendilerini gerçekleştirebilecekleri imkânlar sağlanmalıdır. Bilinmelidir ki; toplumun refahını artırmak sosyal devlet olmanın gerekliliğidir. Eğitim, barınma, sağlık hakkı, ekonomik yeterlilikte hayat sürdürme en temel haklardandır ve bu hakkı koruyup gözeten sosyal devlet anlayışıdır.

Bu bağlamda; mezuniyet sonrası karşılaşılan işsizlik ve ülkenin içinde bulunduğu çoklu krizlerin etkisinde hayat yaşayan öğrencilerin kredi borçlarının silinmesi için değişikliğin yapılması önem arz etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yüksek Öğrenimde okuyan öğrencilere Kredi değil Burs verilerek eğitime devam edebilmeleri amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yükseköğrenim gören öğrencilere öğrenim bursu verileceği için kredi verilmesini öngören bu maddenin Kanun metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Öğrenim kredisi alan öğrencilerin borçları silineceğinden, kredi borcu hesaplanmasını öngören bu maddenin Kanun metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 4- Kredi kullanan öğrencinin borcu silineceğinden, geri ödeme koşullarını düzenleyen madde metninden kredi ifadelerinin çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 5- Yükseköğrenim gören öğrencinin kredi kullanmasına son verileceğinden, kredi masraf payı ibaresinin madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 6- Yükseköğrenim gören öğrencilerin kullandıkları kredi borçlarının silinmesine için Kanuna Ek Geçici Madde getirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 7- Yürürlük maddesidir.

MADDE 8- Yürütme maddesidir.

YÜKSEKÖĞRENİM KREDİ VE YURT HİZMETLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun başlığında yer alan “Kredi ve” ibaresi başlıktan ve 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kredi veya” ibaresi metinden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 351 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 351 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 351 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin başlığında yer alan “Kredi” ibaresi başlıktan ve birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Kredi,” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci cümlesinde yer alan “Kredi” ibaresi “Burs” şeklinde değiştirilmiş, aynı cümlede yer alan “ve tahsilat” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 5- 351 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “kredilerden alacağı masraf payı ile” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 6– 351 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte öğrenim ve katkı kredisi borcu ödemesi olan kişilerin bu borçları başka bir işleme gerek kalmaksızın silinir. Kredi borçlarına ilişkin olarak daha önce yapılan ödemeler iade edilmez.”

MADDE 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.